

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministeriö@vm.fi

Viite: lausuntopyyntö VM033:00/2014, 679/00.01.00.01/2014

Arvopaperien säilytysmallien laajentaminen

Viestinnän Keskusliitto haluaa esittää näkemyksensä työryhmämuistiosta arvopaperien säilytysmallien laajentamisen ja yhdentyvien markkinarakenteiden toteutumisen arvioinnista sekä arvopaperikeskusasetuksen täytäntöönpanon valmistelusta (VM 033:00/2014). Liitto esittää lausuntonaan seuraavaa:

- 1. Yleisöjulkisuuden nykytaso on säilytettävä.** Läpinäkyvyys on olennaisen tärkeää yhteiskunnallisen ja taloudellisen vallankäytön valvonnassa, joka on yksi tiedotusvälineiden keskeisimmistä tehtävistä. Mikäli moniportainen arvopaperien säilytys on tarkoituksenmukaista ottaa käyttöön, järjestelmään on rakennettava malli, joka mahdollistaa yleisöjulkisuuden säilyttämisen vähintään nykyjärjestelmän tasolla, kuten hallitusohjelmassakin edellytetään. Valtiolla on perustuslaillinen velvollisuus turvata sananvapauden toteutuminen myös taloutta koskevassa yhteiskunnallisessa keskustelussa.
- 2. Julkinen omistajarekisteri** ei ainakaan työryhmän luonnostelemassa muodossa riitä korvaamaan nykyistä yleisöjulkisuuden tasoa. Siirtyminen reaaliaikaisesta tiedosta neljään vuosittaiseen julkistukseen heikentäisi jo sellaisenaan talousjournalismin työkaluja. Rekisterin suunnittelu on varsinkin PRH:n resursoinnin osalta vasta alkuvaiheessa. On myös vaikeaa ennakoita, mitkä mahdollisuudet yrityksillä käytännössä on vaatia tietojen julkistamista Suomen lain edellyttämällä tavalla niiden asioidessa ulkomaisten arvopaperikeskusten kanssa.
- 3. Suomalaista läpinäkyvyyden ja avoimuuden tasoa on puolustettava** siinäkin tapauksessa, että eurooppalainen tai kansainvälinen taso olisi huomattavasti matalampi. Jo nyt olemassa oleva mahdollisuus kiertää julkisuus omistamalla suomalaisia yrityksiä hallintarekisterissä ulkomaisen yhtiön kautta ei ole relevantti argumentti kotimaisen järjestelmän läpinäkyvyyttä vastaan. Huolehtimalla omistuksensa nimenomaisesta piilottamisesta vallankäyttäjät ottaa merkittävän riskin. Mikäli julkisuus sen sijaan poistettaisiin, voisi tulla tavanomaiseksi katsoa omistus yksityisasiaksi, mikä vaikeuttaisi kohutuuttomasti yhteiskunnallisen vallan ja omistusten välisten sidosten tarkkailemista. Sama koskee tilannetta, jossa omistaminen ulkomaisten arvopaperikeskusten kautta yleistyy ja tavanomaistuu.
- 4. Kuten seurantaryhmässä edustettuna ollut Suomen Journalistiliitto lausunnossaan toteaa, Euroopan unionin arvopaperikeskusasetus ei sinällään edellytä hallintarekisteröinnin ja moniportaisen säilytyksen käyttöönottoa.** Moniportaisen omistuksen käyttöönottoa on arvioitava tarkoituksenmukaisuuspohjalta suhteuttaen tavoitteet asianmukaisesti julkisuusperiaatteen ja sananvapauden vaatimuksiin.

Viestinnän Keskusliitto ry

Valtteri Niiranen
toimitusjohtaja

Viestinnän Keskusliitto edustaa aikakauslehtien, sanomalehtien ja kirjojen kustantajia, painoalan yrityksiä sekä televisiotoimijoita. Työskentelemme kilpailukykyisen, yhteiskuntaa vahvistavan suomalaisen media-alan puolesta. Vaikutamme lainsäädännön ja työehtojen kehittämiseen ja tuemme alan tulevaisuutta innovaatio- ja kehitystyöllä. Toimintaamme ohjaavia arvoja ovat jäsenyytyväisyys, asiantuntemus ja yhteistyö. Viestinnän Keskusliiton jäseniä ovat Aikakauslehtien Liitto, Graafinen Teollisuus, Sanomalehtien Liitto, Suomen Kustannusyhdistys sekä televisioalan yritykset MTV Media ja Nelonen Media.

Lisätietoja lausuntoon liittyen antavat tarvittaessa:

Valtteri Niiranen
toimitusjohtaja
valtteri.niiranen@vkl.fi
puhelin 09 2287 7217
matkapuhelin 0400 245 008

Mikko Hoikka
lakimies
mikko.hoikka@vkl.fi
puhelin 09 2287 7229
matkapuhelin 040 186 3503